

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS

PĀRSKATS

**Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā
2007.gadā**

Rīga 2008

Satura rādītājs

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ	2
UZSĀKTIE KRIMINĀLPROCESI PAR NOZIEDZĪGIEM NODARĪJUMIEM VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ 2007.GADĀ.....	2
REGISTRĒTIE NOZIEDZĪGIE NODARĪJUMI VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ 2007. GADĀ	3
KRIMINĀLPROCESOS PIENĒMTIE LĒMUMI	5
NOZIEDZĪGUS NODARĪJUMUS VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ IZDARĪJUŠĀS PERSONAS	6
PIE KRIMINĀLATBILDĪBAS SAUKTO PERSONU IEDALĪJUMS PĒC DZIMUMA	7
PIE KRIMINĀLATBILDĪBAS SAUKTO PERSONU IEDALĪJUMS PĒC VECUMA.....	8

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ

Krimināllikuma (turpmāk – KL) XXIV nodaļā ir noteikta atbildība par šādiem noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā:

- 317. pants. Dienesta pilnvaru pārsniegšana
- 318. pants. Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana
- 319. pants. Valsts amatpersonas bezdarbība
- 320. pants. Kukuļņemšana
- 321. pants. Kukuļa piesavināšanās
- 322. pants. Starpniecība kukuļošanā
- 323. pants. Kukuļdošana
- 325. pants. Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana
- 326. pants. Neatļauta piedalīšanās mantiskos darījumos
- 326.¹ pants. Tirgošanās ar ietekmi
- 326.² pants. Prettiesiska labumu pieprasīšana un pieņemšana
- 327. pants. Dienesta viltojums
- 328. pants. Nepatiess dienesta ziņojums
- 329. pants. Neizpaužamu ziņu izpaušana
- 330. pants. Neizpaužamu ziņu izpaušana pēc amata atstāšanas

Par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, izņemot 321.; 322.; 323.; 326.¹ un 330. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus, KL paredz atbildību tikai valsts amatpersonām. Valsts amatpersonas definīciju sniedz KL 316.pants. Par starpniecību kukuļošanā, kukuļa piesavināšanos, kukuļdošanu un tirgošanos ar ietekmi pie atbildības ir saucama jebkura fiziska persona, kura ir sasniegusi 14 gadu vecumu, bet gadījumos, kad šo rīcību veic valsts amatpersona, pastāv kvalificēts nozieguma sastāvs, paredzot bargāku sodu.

UZSĀKTIE KRIMINĀLPROCESI PAR NOZIEDZĪGIEM NODARĪJUMIEM VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ 2007.GADĀ

Noziedzīgu nodarījumu uzskaitē Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Informācijas centrā notiek saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 04.10.2005 noteikumiem Nr.756 „Noziedzīgu nodarījumu reģistra noteikumi”.

Kā liecina Informācijas centra datu bāzēs esošā informācija, nereti kriminālprocess uzsākts pēc viena noziedzīgu nodarījumu grupas objekta, bet turpmākajā izmeklēšanas gaitā tiek mainīta kvalifikācija, kas atbilst citam grupas objektam. Pārskats sagatavots balstoties uz Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Informācijas centra datu bāzēs esošo informāciju 2008.gada 8.janvārī.

2007.gadā uzsākti **202** kriminālprocesi par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā. No tiem konkrēta KL panta kvalifikācija nav dota 56 kriminālprocesos. Jāatzīmē, ka 2007.gadā uzsākti arī **18** kriminālprocesi pēc piederības pie citas noziedzīgo nodarījumu grupas, bet tajos ir panti arī no KL nodaļas „Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā”.

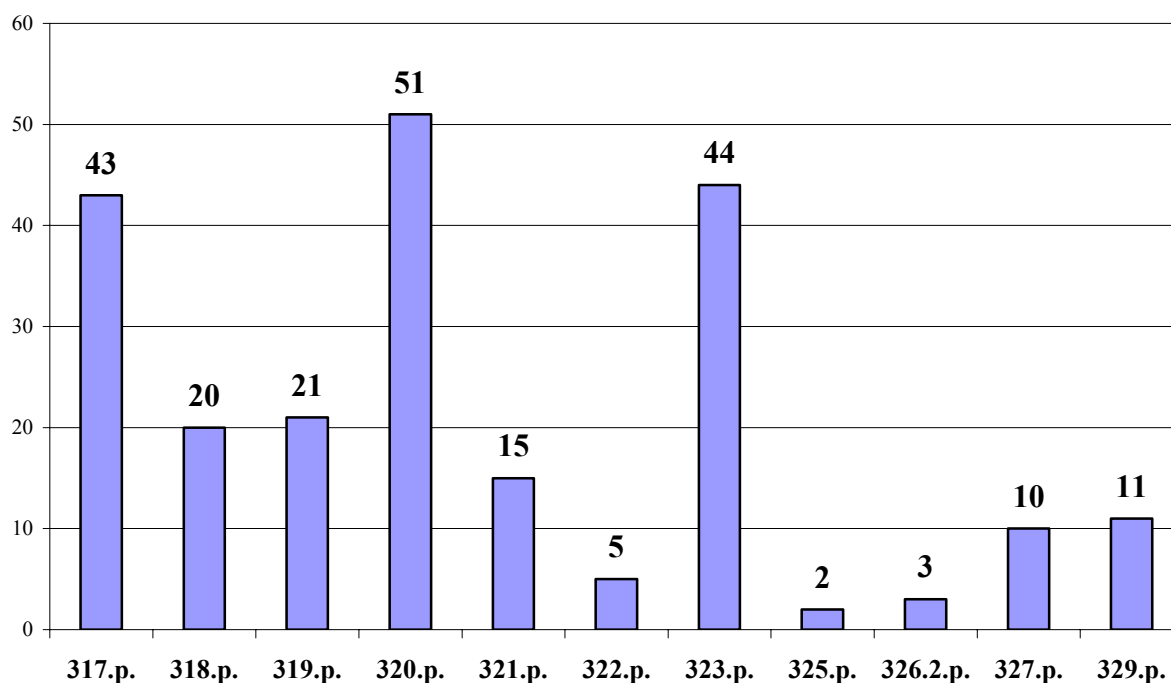
REGISTRĒTIE NOZIEDZĪGIE NODARĪJUMI VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ 2007. GADĀ

2007.gadā Tiesību aizsardzības iestādes reģistrējušas **225** noziedzīgus nodarījumus valsts institūciju dienestā par kuriem uzsākti **220** kriminālprocesi.

Ņemot vērā, ka vienā kriminālprocesā var būt vairāku noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā pazīmes, tiks apskatīti reģistrētie noziedzīgie nodarījumi atsevišķi pēc to pantu kvalifikācijas. Līdz ar to uzsāktu kriminālprocesu skaits ir mazāks nekā reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits.

Diagramma Nr.1

Reģistrētie noziedzīgie nodarījumi valsts institūciju dienestā 2007.gadā pēc krimināllikuma panta

Dienesta pilnvaru pārsniegšana (KL 317.pants)

Saistībā ar dienesta pilnvaru pārsniegšanu 2007.gadā reģistrēti 43 noziedzīgi nodarījumi. Lielāko daļu, proti, 38 reģistrējušas Valsts policijas struktūrvienības un 5 prokuratūras iestādes. Jāatzīmē, ka liela daļa šo noziedzīgo nodarījumu ir saistīta ar pārmērīgu spēka pielietojumu no valsts iestāžu darbinieku puses.

Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 318.pants)

Saistībā ar dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu 2007.gadā reģistrēti 20 noziedzīgi nodarījumi. No tiem Finanšu ministrijas Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvalde reģistrējusi 1, Valsts policija 7, Drošības

policija 1, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs - 6, Prokuratūras iestādes - 5.

Valsts amatpersonas bezdarbība (KL 319.pants)

Par valsts amatpersonas bezdarbību 2007.gadā reģistrēts 21 noziedzīgs nodarījums. No tiem Finanšu ministrijas Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvalde reģistrējusi 3 noziedzīgus nodarījumus, Valsts policija struktūrvienības - 7, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs - 6, Prokuratūras iestādes - 5.

Kukuļņemšana (KL 320.pants)

Saistībā ar kukuļņemšanu 2007.gadā reģistrēts 51 noziedzīgs nodarījums. No tiem Valsts policija reģistrējusi - 9 noziedzīgus nodarījumus, Valsts robežsardze – 15, Drošības policija – 4, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs - 20, Prokuratūras iestādes - 3.

Kukuļa piesavināšanās (KL 321.pants)

Par kukuļa piesavināšanos 2007.gadā reģistrēti 15 noziedzīgi nodarījumi. No tiem Drošības policija reģistrējusi 1 noziedzīgu nodarījumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs - 14.

Starpniecība kukuļošanā (KL 322.pants)

Par starpniecību kukuļošanā 2007.gadā reģistrēti 5 noziedzīgi nodarījumi. No tiem Drošības policija reģistrējusi - 4 noziedzīgus nodarījumus, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs – 1.

Kukuļdošana (KL 323.pants)

Par kukuļdošanu 2007.gadā reģistrēti 44 noziedzīgi nodarījumi. No tiem Finanšu ministrijas Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvalde reģistrējusi 9 noziedzīgus nodarījumus, Valsts policija – 15, Drošības policija – 2, Valsts robežsardze - 1, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs - 15, Prokuratūras iestādes - 2.

Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšana (KL 325.pants)

Par valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšanu 2007.gadā reģistrēti 2 noziedzīgi nodarījumi, no tiem reģistrēja Finanšu ministrijas Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvalde 1 un 1 prokuratūra.

Prettiesiska labumu pieprasīšana un pieņemšana (326.² pants)

Saistībā ar prettiesiska labuma pieņemšanu 2007.gadā reģistrēti 3 noziedzīgi nodarījumi. 2 noziedzīgus nodarījumus reģistrējusi Valsts policija un 1 Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.

Dienesta viltojums (KL 327.pants)

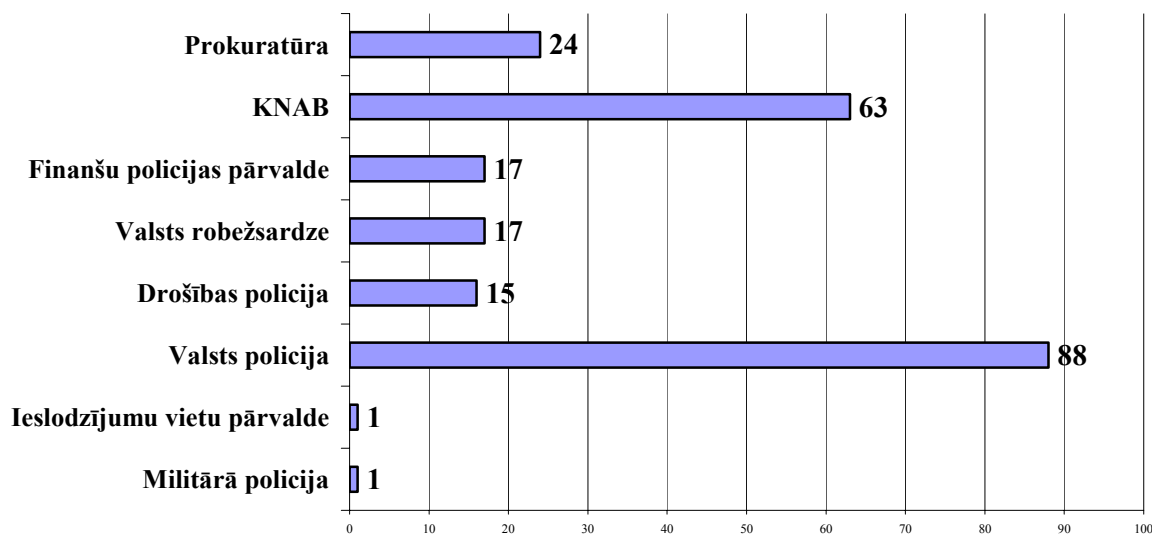
Par dienesta viltojumu 2007.gadā reģistrēti 10 noziedzīgi nodarījumi. No tiem Valsts policija reģistrējusi 5 noziedzīgus nodarījumus, Valsts robežsardze – 1, Prokuratūras iestādes - 3, Aizsardzības ministrijas Militārā policija 1.

Neizpaužamu ziņu izpaušana (KL 329.pants)

Saistībā ar neizpaužamu ziņu izpaušanu 2007.gadā reģistrēti 11 noziedzīgi nodarījumi. No tiem Finanšu ministrijas Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvalde reģistrējusi - 3, Drošības policija – 3, Valsts policija – 5.

Diagramma Nr.2

Tiesību aizsardzības iestāžu reģistrētie noziedzīgie nodarījumi valsts institūciju dienestā 2007. gadā

KRIMINĀLPROCESOS PIENĒMTIE LĒMUMI

2007. gadā uzsāktajos 220 kriminālprocesos pieņemti sekojoši lēmumi:

	Kriminālprocesi	%
Kriminālprocess apvienots	4	1.8
Kriminālprocess izbeigts	71	32.3
Kriminālprocess atjaunots	3	1.4
Uzsākta kriminālvajāšana	38	17.3
Celta apsūdzība	2	0.9
Nosūtīts pēc piekritības	14	6.4
Kriminālprocess sadalīts	1	0.5
Nosūtīts tiesai	13	5.9
Nav pieņemts lēmums	74	33.6

Kā redzams no tabulas procentuāli lielākajā daļā no uzsāktajiem kriminālprocesiem turpinās pirmstiesas izmeklēšanas darbības un līdz ar to vēl

nav pieņemts lēmums. No uzsāktajiem 220 kriminālprocesiem 71 kriminālprocesā jeb 32,3% pieņemts lēmums kriminālprocesu izbeigt.

Izbeigšanas iemesli:

- Nav noticis noziedzīgs nodarījums - 13 gadījumos;
- Izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva - 45 gadījumi;
- Iestājies noilgums - 2;
- Nav cietušās personas pieteikuma tādā kriminālprocesā, kuru var uzsākt tikai uz šīs personas pieteikuma pamata - 2;
- Izdarīts noziedzīgs nodarījums, kuram ir noziedzīga nodarījuma pazīmes, bet ar kuru nav radīts tāds kaitējums, lai piespriestu kriminālsodu - 4;
- Cits iemesls - 3;
- Prokurors, ņemot vērā izdarītā noziedzīga nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, personu raksturojošos datus un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka apsūdzētais turpmāk neizdarīs noziedzīgus nodarījumus, prokurors var kriminālprocesu izbeigt, nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības - 2 gadījumos.

NOZIEDZĪGUS NODARĪJUMUS VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ IZDARĪJUŠĀS PERSONAS

Saskaņā ar Informācijas centra datu bāzēs esošo informāciju uz 2008.gada 8.janvāri, no 2007.gadā uzsāktajiem kriminālprocesiem uzsākta kriminālvajāšana, celta apsūdzība vai lieta nosūtīta tiesai **53** kriminālprocesos pret **73** personām par **114** noziedzīgiem nodarījumiem.

2007.gadā uzsāktajos kriminālprocesos celtās apsūdzības un personu skaits, kurām celta apsūdzība

Tiesību aizsardzības institūcija, kura uzsāka kriminālprocesu	Kriminālprocesu skaits, kuros celta apsūdzība, uzsākta kriminālvajāšana vai lieta nosūtīta tiesai	Personu skaits, kurām celta apsūdzība, uzsākta kriminālvajāšana vai lieta nosūtīta tiesai
Finanšu policijas pārvalde	11	12
Valsts policija	18*	17*
Drošības policija	5	8
Valsts robežsardze	7	7
KNAB	10	26
Prokuratūra	2	3
Kopā:	53	73

*Valsts policijas 4 kriminālprocesos, kuros uzsākta kriminālvajāšana nav norādīts personu skaits, pret kuriem uzsākta kriminālvajāšana.

No 73 personām, kuras sauktas pie kriminālatbildības par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, apsūdzība visbiežāk celta par kukuļņemšanu – 28.9% un kukuļdošanu – 26.3% gadījumu.

Par valsts amatpersonas bezdarbību apsūdzība uzrādīta 9 personām jeb 7.9% no visām personām, kurām tika celtas apsūdzības par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā. Par kukuļa piesavināšanos – 15 personām vai 13.2%.

Celto apsūdzību struktūra pēc Krimināllikuma pantiem 2007.g.

Krimināllikuma pants	Izvirzīto apsūdzību skaits	Atsevišķo apsūdzību īpatsvars izvirzīto apsūdzību skaitā (%)
317.	8	7.0
318.	7	6.1
319.	9	7.9
320.	33	28.9
321.	15	13.2
322.	3	2.6
323.	30	26.3
327.	3	2.6
329.	6	5.3
Kopā:	114	100.0

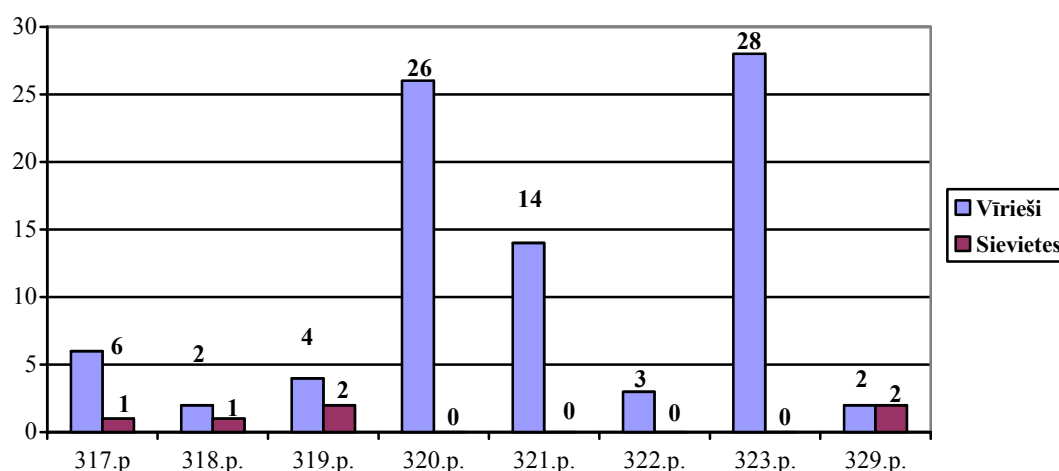
Atsevišķu tiesību aizsardzības institūciju uzsāktajos procesos celto apsūdzību skaits pēc Krimināllikuma pantiem 2007.g.

Krimināllikuma pants	Finanšu policijas pārvalde	Valsts policija	Drošības policija	Valsts robežsardze	KNAB	Prokuratūra	<u>Kopā:</u>
317.		5				3	8
318.	1				6		7
319.	1	2			6		9
320.		4	3	8	18		33
321.			1		14		15
322.			3				3
323.	8	6	1	1	14		30
327.		3					3
329.	3	2	1				6
Kopā:	13	22	9	9	58	3	114

PIE KRIMINĀLATBILDĪBAS SAUKTO PERSONU IEDALĪJUMS PĒC DZIMUMA

2007.gadā no 73 personām, kurām celta apsūdzība par 114 noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, 69 personas jeb 94.52% ir vīrieši un 4 personas jeb 5.48% - sievietes.

Jāņem vērā, ka apsūdzības vienā kriminālprocesā vienai personai var būt celtas par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un līdz ar to atšķiras kopējais personu skaits pa pantiem, ar personu skaitu, kurām celta apsūdzība.

Vīriešu un sieviešu skaits, kuriem celta apsūdzība 2007. gadā

Vīriešiem apsūdzības visbiežāk celtas par kukuļdošanu pēc KL 323.panta (33%), tālāk seko kukuļņemšana pēc KL 320.panta (31%).

PIE KRIMINĀLATBILDĪBAS SAUKTO PERSONU IEDALĪJUMS PĒC VECUMA

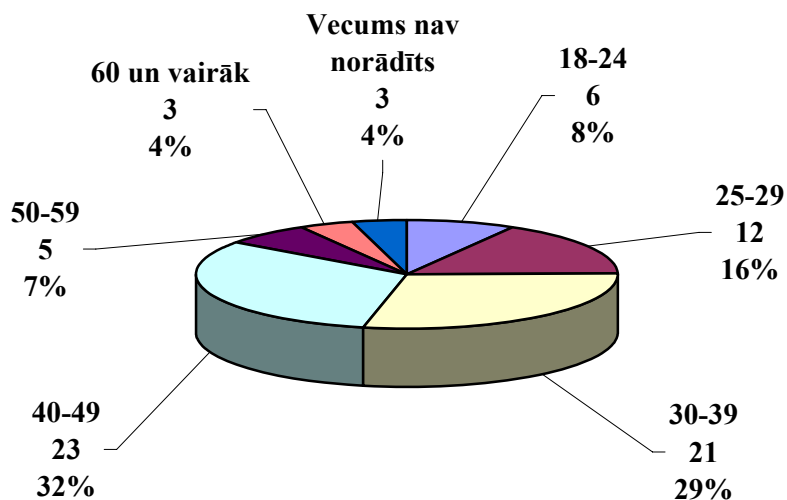
2007.gadā par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā apsūdzība celta 73 personām.

Jaunākajai personai, kurai tika celta apsūdzība bija 20 gadu, minētajai personai apsūdzība celta par kukuļdošanu, savukārt vecākajai – 66 gadi un apsūdzība celta par dienesta pilnvaru pārsniegšana un valsts amatpersonas bezdarbību. Vidējais vecums personām, kurām celta apsūdzība par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, ir 40 gadi. Vidējais vecums vīriešiem, kuriem celta apsūdzība par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, ir 40 gadi, savukārt sievietēm – 36 gadi.

Analizējot personu vecumu, kurām celta apsūdzība par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā¹, visvairāk apsūdzības - 23 jeb 32% - celtas personām vecuma grupā no 40 līdz 49 gadiem, nākošajā vecuma grupā - no 30 gadiem līdz 39 gadiem - apsūdzība celta 21 personai (29%). Vismazāk celto apsūdzību ir vecuma grupā 60 un vairāk 3 personām jeb 4% gadījumu. Pie kriminālatbildības saukto personu noteikto vecuma grupu struktūra pēc KL pantiem 2007.gadā ir parādīta tabulā Nr.16

¹ Vecuma grupu iedalījums atbilst Informācijas centrā reģistrējamās uzskaites kartiņas „Noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas apraksts” noteiktajai vecuma grupai.

*Pie kriminālatbildības saukto personu vecuma struktūra (gados)
2007.gadā*

*Pie kriminālatbildības saukto personu noteikto vecuma grupu struktūra pēc
Krimināllikuma pantiem*

Krimināllikuma pants	Personas vecums (gados) 2007.g.							Kopā	Visas %
	18-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 un vairāk			
317.p.	2	3	1	1	-	-	7	7.1	
318.p.	-	-	1	1	-	1	3	3.1	
319.p.	1	2	1	2	-	7	13	13.3	
320.p.	-	2	11	12	3	-	28	28.6	
321.p.	-	1	5	5	2	-	13	13.3	
322.p.	1	5	1	1	-	-	8	8.2	
323.p.	-	-	7	11	4	-	22	22.4	
325.p.	-	-	-	-	-	-	0	0.0	
326.p.	-	-	-	-	-	-	0	0.0	
326 ¹ .p.	-	-	-	-	-	-	0	0.0	
327.p.	-	-	-	-	-	-	0	0.0	
328.p.	-	-	-	-	-	-	0	0.0	
329.p.	-	2	1	1	-	-	4	4.1	
330.p.	-	-	-	-	-	-	0	0.0	
Kopā	4	15	28	34	9	8	98	100	
Vecuma grupā (%)	4.1	15.3	28.6	34.7	9.2	8.2	100		